

Predhovor a I. kapitola

Predhovor

Úvahy o poslušnosti som napísal s vrúcnou prosbou, aby ich náš Nebeský Otec použil na poučenie a posilnenie mladých mužov a žien, na ktorých poslušnosti a oddanosti závisí Cirkev a svet. Všetkých čitateľov s láskou pozdravujem. Nech vám Boh každej milosti bohato požehná!

Často sa stáva, že až po nejakej konferencii alebo napísaní knihy človek začína vidieť význam a dôležitosť pravdy, ktorou sa zaoberal. Aj ja cítim, že doteraz som málo chápal duchovný význam nepochopiteľného požehnania, plynúceho zo života pravdivej a úplnej poslušnosti voči nášmu Otcovi v nebesiach. Dovoľte teda, aby som v niekoľkých vetách zhrnul hlavné body, ktoré sa mi javia zvlášť mocné. Každý čitateľ nech si ich hneď na začiatku zaradí medzi hlavné úlohy, ktoré je potrebné naučiť sa v Kristovej škole poslušnosti.

Nebeský Otec si od každého svojho dieťaťa praje, vyžaduje a čaká, že k nemu príľne poslušným srdcom deň po dni – bez prestania. Na to, aby všetky deti boli schopné takej poslušnosti, dal im v Novej zmluve neobsiahnuteľnú a všestranne dostatočnú zásobu zaslúbení, spečatených darom svojho Jednorodného Syna a Ducha Svätého.

Duša, ktorá sa celkom odovzdala životu spoločenstva a prebývania v Trojjedinom Bohu, sa môže radowať z hojnosti zaslúbení a ich naplnenia. Veď Božia prítomnosť a moc sa pri nej dokonáva každý deň. Takýto život vyžaduje úplnú poslušnosť, bezvýhradnú dôveru a podriadenie svojej vôle Bohu. To znamená v každej chvíli hovoriť a konať v súhlase s Božou vôľou tak, aby On bol spokojný.

Aby to bolo pravdou aj pri nás, nestačí len náš súhlas. Potrebujeme, aby nám Svätý Duch dal pocítiť slávu i Božiu moc a aby nám dal túžbu po bezprostrednom a úplnom poddaní sa, aby sme nemali pokoj dovtedy, kým neprijmeme všetko, čo Boh chce pre nás urobiť.

Prosme, aby nám náš Pán svetlom Ducha Svätého ukázal svoju milujúcu a všemocnú vôľu tak, aby sme jednoducho vždy túžili poslúchnuť toto nebeské videnie.

Andrew Murray

Wellington 9. august 1898

I. POSLUŠNOSŤ A JEJ MIESTO V SVÄTOM PÍSME

Ak študujeme nejaký biblický pojem, veľmi nám pomôže, keď si prečítame v Písme miesto, ktoré o ňom hovorí. Keď vidíme kde, ako často a v akej súvislosti sa tento pojem vyskytuje, pochopíme jeho význam a celok sa nám skôr objasní. Dovoľte mi, aby som v prvej kapitole pripravil cestu k štúdiu o poslušnosti tým, že vám ukážem, kde v Božom Slove nájdete na ňu Boží názor.

A. Celkový pohľad na Písmo

Začneme rajom. V 1. Mojžišovej 2:16-17 čítame: „A Hospodin Boh prikázal človekovi a riekol: Z ktoréhokoľvek stromu rajskeho budeš slobodne jesť ale zo stromu vedenia dobrého a zlého nebudeš jesť, lebo toho dňa, ktorého by si jedol z neho, istotne zomrieš“. Ďalej (3:11): „Či si azda jedol zo stromu, o ktorom som ti prikázal, aby si nejedol z neho?“

Všimnite si, že poslušnosť je cnosťou raja; jedine ona tam človeku umožňuje pobyt, a je to tiež jediná požiadavka, ktorú na človeka Stvoriteľ kladie. Nehovorí sa tu o viere, láske alebo pokore – lebo poslušnosť zahrňuje v sebe toto všetko. Tak ako príkaz poslušnosti je najvyššou požiadavkou Božej zvrchovanosti, tak je aj poslušnosť rozhodujúca v živote človeka.

Poslušnosť je nevyhnutnou vlastnosťou v živote človeka.

Zanechajme teraz začiatok Biblie a pozrime sa na jej koniec. V jej poslednej kapitole čítame: „Blahoslavení, ktorí zachovávajú jeho prikázania, aby mali právo k drevu života...“ (Zjavenie 22:14). V 12. a 14. kapitole je tá istá myšlienka. Čítame tam o ľuďoch zo semena ženy (12:17), „ktorí zachovávajú prikázania Božie a majú svedectvo Ježiša Krista“. A o trpezlivosti svätých čítame (14:12): „...tí, ktorí ostríhajú prikázania Božie a vieru Ježišovu.“

Od začiatku až do konca, od strateného raja až do raja opäť nájdeneho platí nezmeniteľný zákon, že len poslušnosť umožní prístup k stromu života a k priazni Božej.

Možno sa pýtate, ako sa to stalo, že neposlušnosť na počiatku, ktorá uzavrela vstup k stromu života, sa na konci zmenila na poslušnosť, čím bol znovu získaný prístup k tomuto stromu? Obráťte sa k obsahu, ktorý leží uprostred medzi začiatkom a koncom, t. j. ku krížu Kristovmu. V epištole Rímskym 5:19 čítame: „...tak aj poslušnosťou toho jedného stanú sa mnohí spravodlivými;“ vo Filipským 2:8–9: „ponížil sa a bol poslušný do smrti a to až do smrti na kríži. Preto ho aj Boh nadmieru povýšil...“ Alebo Židom 5:8-9: „...On, hoci bol Syn, naučil sa poslušnosti z toho, čo trpel, a súc zdokonalený stal sa všetkým, ktorí ho poslúchajú, pôvodcom večného spasenia.“ Vidíte, že celé vyslobodenie, ktoré nám Kristus vydobyl, závisí na prvom mieste opäť od poslušnosti. Krása jeho spasenia spočíva v tom, že nás vracia k životu poslušnosti. Takým životom môže stvorenie oslavovať svojho Stvoriteľa a od neho i prijať slávu, na ktorej sa má, podľa jeho priania, podieľať. Raj, Golgota i nebo prehlasujú jednotne: „Dieťa Božie! Prvá a posledná vec, ktorú Boh od teba žiada, je jednoduchá, všetkoobsahujúca a dôsledná poslušnosť.“

B. Pohľad do Starej zmluvy

Aj tu si musíme všimnúť, že pri každom rozhodovaní a čine má poslušnosť vždy významné miesto.

1. Vezmime si napr. Noacha – otca nového ľudského pokolenia, o ktorom sa štyrikrát píše (1. Mojžišova 6:22, 7:5, 7, 9, 16): „A Noach učinil všetko tak, ako mu prikázal Boh, tak učini.“ Len poslušný človek plní príkazy, ktoré sú mu Bohom zverované.

2. Myslime na Abraháma, otca vyvoleného národa: „Vierou ...Abrahám poslúchol Boha“ (Židom 11:8).

Štyridsať rokov bol už v tejto škole poslušnosti viery, keď chcel Boh jeho vieru zdokonaľiť a korunovať ju množstvom požehnaní. A to dostal Abrahám za naozaj vrcholný prejav poslušnosti. Keď zviazal svojho syna na oltári, prišiel k nemu Boh a povedal (1. Mojžišova 22:16-18): „Na seba samého som prisahal ...požehnám, áno požehnám ťa a rozmnožiť rozmnožím tvoje semeno... a v tvojom semene budú požehnané všetky národy zeme, pretože si poslúchol na môj hlas.“

A Izákovi povedal: „...a postavím prísahu, ktorú som prisahal Abrahámovi, ...pretože Abrahám poslúchol na môj hlas...“ (1. Mojžišova 26:3-5).

Keď už raz pochopíme, ako nevýslovne milá je poslušnosť v Božích očiach, tak vyznáme aj to, aká nevypovedateľná je odplata, ktorú za ňu človeku dáva! Ak chceme byť požehnaním pre svet, musíme byť predovšetkým poslušní ľudia. Pán Boh aj ľudia nás musia poznať podľa jediného znaku, ktorým je úplné podriadenie našej vôle Božej vôli. Nech každý, kto kráča v Abrahámových šľapajách, koná ako on!

Obráťme sa teraz k Mojžišovi. Na hore Sinaj ho Boh poveril posolstvom pre izraelský ľud (2. Mojžišova 19:5): „...ak skutočne budete poslúchať môj hlas, ...budete mi zvláštnym vlastníctvom nad všetky národy.“

Všimnime si svätyňu, v ktorej mal Boh prebývať. V posledných troch kapitolách 2. knihy Mojžišovej máme devätnásťkrát napísané, že „podľa toho, ako prikázal Hospodin Mojžišovi, tak učinil“. A potom čítame, že „sláva Hospodinova naplnila stánok“.

V 3. Mojžišovej v 8. a 9. kapitole máme tieto slová, vzťahujúce sa k posväteniu kňazov i stánku, napísané dvanásťkrát. A potom tam stojí: „...a vtedy sa ukázala sláva Hospodinova všetkému ľudu. Vyšiel oheň spred tváre Hospodinovej a strávil, čo bolo na oltári.“

3. Keď ľud už mal vstúpiť do Kanaánu, pre veľkú neposlušnosť musel znova začať štyridsaťročné putovanie po púšti. Čítajme v 5. Mojžišovej všetko, čo hovorí Mojžiš pri pohľade na zasľúbenú zem a uvidíme, že niet v Biblii knihy, ktorá by častejšie používala slovo „poslúchať“, alebo ktorá by častejšie hovorila o požehnaní, ktoré z poslušnosti plyní. Všetko je obsiahnuté v slovách: „...predkladám požehnanie..., keď budete počúvať... a zlorečenie, keby ste nepočúvali na prikázania ...“ (5. Mojžišova 11:27-28).

Áno, „požehnanie, ak budete poslúchať“! To je kľúč požehnaného života. Kanaán, práve tak ako raj a nebo, keď je miestom poslušnosti, je aj miestom požehnaní. Kiežby sme s tým počítali! Chráňme sa prosiť len za požehnanie. Starajme sa o poslušnosť a Boh sa postará o požehnanie. Nech mojou jedinou túžbou ako kresťana je dokonalá poslušnosť a snaha ľúbiť sa Pánu Bohu.

4. Zastavme sa pri ustanovení izraelských kráľov. Tu v prípade Saula je prísne napomenutie, že človek, ktorého Boh poveril vládou nad Jeho ľuďom, musí dokonale poslúchať. Samuel prikázal Saulovi (1. Samuelova 13:8-14), aby čakal sedem dní, kým príde a bude obetovať, a potom mu povie, čo má urobiť. Keď Samuel neprichádzal (1. Samuelova 13:8-14), Saul obetoval sám. Keď Samuel prišiel, povedal Saulovi: „Neposlúchol si prikázania Hospodina, svojho Boha, ktoré ti prikázal... ale teraz neobstojí tvoje kráľovstvo... lebo si neposlúchol toho, čo ti prikázal Hospodin.“

Boh nepoctí neposlušného človeka! Potom bola Saulovi druhýkrát daná príležitosť, aby preukázal, čo bolo v jeho srdci. Je vyslaný, aby vykonal Boží súd nad Amalechom. Poslúchne. Zhromaždí vojsko v počte dvestotisíc mužov, vydá sa s nimi na púšť a zničí Amalecha. Avšak zachoval najlepší dobytok a kráľa Agaga, hoci mu Boh nariadil, aby všetko dokonale vyhladil a ničoho neušetril.

A Boh hovorí k Samuelovi: „Ľutujem, že som Saula ustanovil za kráľa, lebo... nevykonal mojich slov.“

Keď prišiel Samuel, Saul dvakrát tvrdil: „...vykonal som slovo Hospodinovo“ a „ved' som poslúchol hlas Hospodinov.“

A mnohí by si mysleli, že tak aj urobil. Avšak jeho poslušnosť nebola úplná. Boh žiadal presnú a úplnú poslušnosť, keď hovoril: „...zahlad' ako prekliate všetko, čo má! Nezľutuješ sa nad ním....“ To však Saul neurobil. Ušetril najlepšie ovce na obeť Hospodinovi. A Samuel mu preto hovoril: „Poslúchať je lepšie ako obetovať... Preto, že si ty zavrhol slovo Hospodinovo, zavrhol aj on teba...“

To je smutná výstraha. Nestačí „len dosť veľká“ poslušnosť, ktorá čiastočne plní Božie rozkazy – to predsa nie je poslušnosť, akú vyžaduje Boh! On hovorí o každom hriechu a o každej neposlušnosti: „...zahlad' ako prekliate! Nezľutovávej sa...“

Nezľutovávej sa... Nech nám Pán Boh milostivo zjaví, či ideme naozaj celkom s ním, či sa snažíme dokonale vyhladiť všetko a či nešetríme niečo, čo nie je v dokonalom súlade s jeho vôľou. Len poslušnosť z celého srdca a v tých najmenších podrobnostiach môže uspokojiť Boha. Nech ťa neuspokojuje nič menšieho! Inak – zatiaľ čo sa ty pýtaš: „Či som neposlúchol?“ Boh ti už odpovedá: „Zavrhol si reč Hospodinovu.“

Ešte slovo zo Starého zákona. Kniha proroka Jeremiáša (hneď po 5. knihe Mojžišovej) obsahuje najčastejšie slovo „poslúchať“. Je to však, žiaľ, veľmi často v spojení s nárekom, že ľud neposlúchol. Boh vyjadruje svoje konanie s predstaviteľmi židovského národa slovami: „Lebo veď som nehovoril s vašimi otcami ani som im neprikázal v deň, v ktorý som ich vyviedol z Egyptskej zeme, o nijakej zápalnej alebo bitnej obeti. Ale iba toto som im prikázal a povedal som: Počúvajte na môj hlas, a budem vám Bohom,...“ (Jeremiáš 7:22–23).

Keby Pán Boh dal, aby sme pochopili, že všetko, čo On hovorí o obetiach i o obeti jeho milovaného Syna, je podriadené jednej veci: Aby sa jeho stvorenie vrátilo k plnej poslušnosti. Jedinou bránou pochopenia nevystihnuteľného významu slova „Budem vaším Bohom“ je „Poslúchajte môj hlas...“.

C. Pohľad do Novej zmluvy

1. Stredobodom Nového zákona je postava Ježiša Krista. On vyvýšil význam poslušnosti tým, že ju uviedol ako jediný dôvod pre svoj príchod na túto zem. Vyjadril to týmito slovami: „Idem, aby som činil, Otče, tvoju vôľu!“ Pred ľuďmi vyznával: „Nehľadám svoju vlastnú vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal....“

O všetkom, čo robil a trpel, aj o svojej smrti vravel: „Toto prikázanie som prijal od svojho Otca.“ Ak sa zaoberáme jeho učením, vidíme, že takú poslušnosť, akú sám zachováva, vyžaduje aj od

každého, kto chce byť jeho učeníkom.

Celá jeho služba, od začiatku až do konca, sa vyznačuje poslušnosťou – a tá je pravou podstatou spasenia.

Kázeň na hore začína Pán Ježiš slovami, že nikto nemôže vstúpiť do kráľovstva Božieho, len ten, kto činí vôľu jeho Otca, ktorý je v nebesiach. Vo svojom poslednom rozhovore s učeníkmi podivuhodne objasňuje duchovné vlastnosti pravej poslušnosti zrodenej z lásky a láskou ovládanej. Len taká poslušnosť otvára cestu k Bohu. Vryte si do srdca tieto podivuhodné slová: „Ak ma milujete, zachovávajúte moje prikázania. A ja budem prosiť Otca... a dá vám iného Tešiteľa... Ducha pravdy... Kto má moje prikázania a zachováva ich, to je ten, kto ma miluje; a ten, kto mňa miluje, bude milovaný od môjho Otca, i ja ho budem milovať a zjavím mu seba... Keď ma niekto miluje, ten bude ostríhať moje slovo, a môj Otec ho bude milovať, a prideme k nemu a urobíme si u neho príbytok“ (Ján 14:15, 21, 23).

Žiadne slová nemôžu jednoduchšie a zároveň mocnejšie vyjadriť nepochopiteľné, slávne miesto, ktoré Kristus určuje poslušnosti:

a) len milujúce srdce jej je schopné,

b) skrze ňu obdržíme všetko, čo nám Boh chce dať zo svojho Svätého Ducha, zo svojej

obdivuhodnej lásky a zo svojej prítomnosti v Pánovi Ježišovi Kristovi.

Neviem o žiadnom inom mieste v Písme (Ján 14. kapitola), ktoré by nám dalo vyššie zjavenie duchovného života, alebo lepšie ukázalo na moc milujúcej poslušnosti. Prosme čo najvrúcnejšie Boha, aby svojím Svätým Duchom denne osvietil našu poslušnosť a naplnil ju nebeskou žiarou.

Pozrite, ako nasledujúca kapitola (Ján 15) všetko jasne potvrdzuje. Iste dobre poznáme podobenstvo o vinici. Ako často a ako horlivo sme prosili za to, aby sme zostávali v Kristovi. Mysleli sme, že je potrebné viac študovať Božie Slovo, viac viery, viac modlitieb a užšieho spojenia s Bohom, pričom sme prehliadli tú jednoduchú pravdu, ktorú nás Pán Ježiš tak výrazne učil: „Ak budete zachovávať moje prikázania, zostanete v mojej láske“, zároveň s Božím zapečatením: „...ako aj ja som zachoval prikázania svojho Otca a zostávam v jeho láske...“

Jediný spôsob pre neho a pre nás tu na zemi, ako zostávať v Božej láske, je zachovávať jeho prikázania. Dovoľte, aby som sa vás opýtal, či to viete, či ste o tom počuli, či ste tomu uverili alebo dokonca už skúsili pravdivosť toho, že poslušnosť tu na zemi je kľúčom k získaniu miesta v nebesiach? Kým nebude spojenie medzi najhlbšou Božou láskou v nebi a našou úprimnou milujúcou poslušnosťou na zemi, nemôže sa nám Kristus plne zjaviť a Boh nemôže zostať v nás a my nemôžeme zostať v jeho láske.

2. Teraz venujme pozornosť učeníkom Pána Ježiša. V Skutkoch apoštolov na dvoch miestach vidíme, ako je Peter celkom naplnený učením svojho Pána. Vo verši Skutky 5:32 „A my sme jeho svedkami v tých veciach i Svätý Duch, ktorého dal Bôh tým, ktorí ho poslúchajú“ vidieť, že dobre vie, že Letniciam muselo predchádzať úplné podriadenie sa Kristu. V slovách „Viac sa patrí poslúchať Boha ako ľudí“ je jasné jeho stanovisko ako človeka – poslušnosť až do smrti. Nič na zemi sa neodváža prekážať jej ani v nej brániť tomu, ktorý sa celkom oddal Bohu.

3. Na začiatku i na konci Pavlovej epištoly Rímskym sú slová „poslušnosť viery medzi všetkými národmi“ (Rímskym 1:5; 16:26). Apoštol nám tu ukazuje, prečo sa vlastne stal apoštolom. Hovorí o tom, čo Boh urobil, aby „pohania prijali poslušnosť“. Učí nás, že ak sme ospravedlnení Kristovou poslušnosťou, stávame sa služobníkmi poslušnosti a spravodlivosti. Ako Adamova neposlušnosť bola príčinou smrti, tak Kristova poslušnosť je jedinou cestou, ako tvrdí evanjelium, ktorá získava prístup k Bohu a k Jeho láske. Aj naša viera sa poslušnosťou dokonáva.

Vieme dobre, ako nás Jakub napomína, aby sme neboli len poslucháčmi Slova, ale jeho činiteľmi. Vysvetľuje, ako Abrahám bol svojimi skutkami ospravedlnený a ako bola jeho viera zdokonalená.

V 1. epištole Petra v 1. kapitole jasne poznávame, ako Peter nazeral na poslušnosť. V druhom verši tejto kapitoly hovorí: „Vyvoleným... v posvätení Ducha Svätého, ku poslušnosti a pokropeniu krvou Ježiša Krista...“ Ukazuje tu, že naša poslušnosť bola vo večnom pláne u Otca a že je predmetom práce Svätého Ducha a hlavným dielom Kristovho spasenia. V 14. verši tejto kapitoly píše: „Ako poslušní synovia“, t.j. narodení z poslušnosti, poznamenaní ňou a poddaní jej, „budte svätí v každom počínaní“. Poslušnosť je tiež podobne začiatok pravej múdrosti.

V 1. Petrovom 1:22 čítame „...očistiť svoje duše poslušnosťou pravdy...“, to znamená, že celé prijatie Božej pravdy nezáleží len na súhlase alebo na silnom pohnutí jednotlivca, ale je to bezpodmienečné podriadenie života vláde Božej pravdy. Život kresťana je teda v prvom rade životom poslušnosti.

4. Známe sú aj jednoznačné Jánove výroky, ako napr.: „Ak vraví niekto: Zním ho, a prikázania jeho nezachováva, je klamár...“ Poslušnosť je jediné vysvedčenie kresťana.

„...Nemilujme len slovom, ani jazykom, ale skutkom a pravdou! A potom... pred tvárou jeho uspokojíme svoje srdcia... A za čokoľvek prosíme, berieme od neho; lebo zachovávame jeho prikázania a robíme to, čo je milé pred jeho tvárou.“

Poslušnosť je tajomstvom dobrého svedomia a dôvery, že nás Boh počuje. „To je láska Božia, aby sme zachovávali jeho prikázania.“ Poslušnosť, ktorá zachováva jeho prikázania, je rúchom, v ktorom sa zjavuje ukrytá a neviditeľná láska a podľa miery poslušnosti sa poznáva.

Také miesto zaujíma poslušnosť v Písme Svätom, v Božej mysli a v srdciach jeho služobníkov.

Aj my sa máme pýtať: „Zaujíma také miesto aj v mojom srdci a mojom živote?“ Dali sme v poslušnosti skutočne Bohu tú najvyššiu vládu nad sebou, ako si to on praje tak, aby nás nadchla ku každej práci a vždy, keď k nemu pristupujeme?

Ak sa skutočne oddáme hľadaniu Božieho Ducha, môže sa stať, že zistíme, že v tomto úsilí nepostupujeme vždy s úspechom, pričom zisťujeme, že príčina nášho nezdaru tkvie v modlitbe a práci. Pravdepodobne prídeme k poznaniu, že nemôžeme dosiahnuť hlbšieho požehnania Božej milosti a plnej radosti z Božej lásky jednoducho preto, že naša poslušnosť nie je taká, akú očakáva od nás Boh. Preto, že nie je začiatkom a víťazným koncom nášho kresťanského života.

Nech táto naša prvá úvaha prebudí v nás horlivú túžbu po plnom poznaní Božej vôle týkajúcej sa tejto pravdy. Spojme sa v prosbe za to, aby nám Svätý Duch ukázal, aký nedokonalý je život kresťana, keď v ňom nevládne poslušnosť a ako sa tento život môže zmeniť na život dokonalej poslušnosti. Je isté, že Boh v Ježišovi Kristovi nám chce taký život umožniť.

Predhovor a prvá kapitol publikácie Andrew Murray „Škola poslušnosti“. Vyšlo vo vydavateľstve MSEJK, Bratislava 2009. Publikované so súhlasom vydavateľa.